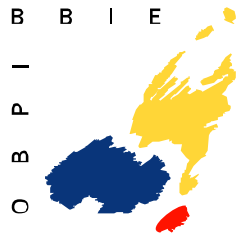

Datum
24 maart 2009

Pagina
1/19

Integraal Document

Subdocument 1

Datum
24 maart 2009

Pagina
2/19

Colofon

Datum
24 maart 2009
Versie
1
Status

Onderwerp
NIEUWE BEVOEGDHEDEN VAN HET BENELUX-GERECHTSHOF

Contactgegevens

Adres
Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom
Postbus 90404
2509 LK Den Haag

Bordewijklaan 15
2591 XR Den Haag

Telefoonnummer
+31 70 349 11 11

Fax
+31 70 347 57 08

E-mail
legal@boip.int

Website
www.boip.int

Inleiding

0.01. Het plan om het Benelux-Gerechtshof rechtsprekende bevoegdheden op het gebied van merken, tekeningen en modellen toe te kennen is niet nieuw.

Reeds in jaren '90, bij de eerste discussies over het nieuwe Verdrag, werd door het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom (het toenmalige Benelux-Merkenbureau) de gedachte geopperd om alle beroepen tegen zijn beslissingen bij het Benelux rechtcollege onder te brengen. Toen bleef een reactie van het Gerechtshof op het voorstel van het BBIE uit.

0.02. Sindsdien is de context sterk veranderd en bij het schrijven van deze notitie blijkt dit plan tot de allereerste prioriteiten van het Bureau te behoren.

Het plan is reeds in verschillende gremia besproken en heeft vooral geleid tot een eerste politiek besluit. Op de aanbeveling van de Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad over de herziening van het Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof is door het Benelux Comité van Ministers een antwoord vastgesteld dat aan het Benelux Parlement tijdens de plenaire zitting van 12 december 2008 is overgemaakt (¹).

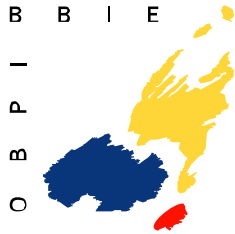
0.03. Bedoeling van dit document is de stand van zaken in dit dossier weer te geven. Na de (met name feitelijke) achtergrond te hebben toegelicht, waaruit de noodzaak blijkt tot een dergelijke verandering, zullen wij kort ingaan op de argumenten die voor de uitbreiding van de bevoegdheden van het Hof pleiten. Vervolgens zullen wij het geval van de Benelux vergelijken met andere rechtsordes om te kijken naar de aldaar gekozen oplossingen. Daarna zullen we trachten een vooruitblik te geven op de inhoud van de gewenste wetswijzigingen met het oog op de uitvoering van een dergelijk plan.

1 Achtergrond

1.01. De algemene gedachte is de overdracht naar het Benelux-Gerechsthof van de bevoegdheid tot kennisneming van beroepen die openstaan tegen beslissing van het Bureau. Op dit ogenblik gaat het dus om de beroepen tegen de weigeringsbeslissingen op absolute gronden en de oppositiebeslissingen. Uit het oogpunt van het merken- en modellenrecht zou het dus gaan om een aanpassing van de regels in het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom en het Uitvoeringsreglement ervan in zoverre zij de beroepsmogelijkheden tegen beslissing van het Bureau bij de nationale gerechtshoven (Den Haag, Brussel en Luxemburg) onderbrengen en regelen.

1.02. De redenen die tot deze beoogde wetswijziging aanleiding geven kunnen als volgt worden samengevat.

¹ Zie Antwoord van 20 november 2008 van het Comité van Ministers op de aanbeveling over de herziening van het Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof (doc. 733/2), Raadgevende Interparlementaire Beneluxraad, Document 733/4 (te vinden op www.benelux-parl.org).

Op dit ogenblik worden de beroepen bij een van de nationale hoven van beroep ingesteld, naargelang het adres van de deposant (of andere ondergeschikte criteria). Er wordt echter vastgesteld dat deze situatie leidt tot een discrepantie in de uitspraken in hoger beroep die moeilijk aanvaardbaar is.

Als men naar het geval van de (veruit de meest talrijke) beroepen ingediend tegen de weigeringsbeslissingen op absolute gronden kijkt, dan stelt men een totaal verschillende rechtspraak vast tussen Brussel en Den Haag. Van de 20 uitspraken die in Brussel sinds 2005 zijn gedaan vielen 15 uitspraken negatief uit voor het Bureau. Van de 16 uitspraken die in Den Haag in dezelfde tijdspanne gedaan werden viel er geen enkele negatief uit voor het Bureau!

De cijfergegevens zijn nog indrukwekkender als men weet dat de 15 negatieve uitspraken in Brussel volstrekt geïsoleerd zijn ten opzichte van de uitspraken die door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (6 zaken gewonnen op 6 voorgelegde zaken) en door het Benelux-Gerechthof (6 zaken gewonnen op 6 voorgelegde zaken) zijn gedaan.

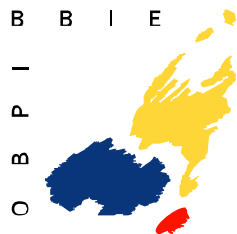
Hierbij wordt nog aangetekend dat onder de in Brussel en Den Haag in hoger beroep gewezen arresten 8 zaken in cassatie zijn gebracht; in veruit de meeste gevallen (6 zaken op 8) is het Bureau door het hoogste rechtscollege volledig in het gelijk gesteld. En daarbij zij verder onderstreept dat in 2 andere zaken het standpunt van het Bureau niet echt is afgewezen. Enerzijds, in de zaak Chien Pu Wan heeft de Nederlandse Hoge Raad de door de deposant aangevoerde argumenten alleen om procedurele redenen aanvaard en niet op grond van de inhoudelijke beoordeling door het Bureau ⁽²⁾. Anderzijds, in de zaak Belgacom heeft het Belgische Hof van Cassatie het door het Bureau ingestelde cassatieberoep niet toegewezen ⁽³⁾, maar dit arrest werd vervolgens volledig afgekeurd door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in een helemaal soortgelijke zaak ⁽⁴⁾.

1.03. Men kan zich vragen stellen over de juiste redenen voor deze discrepantie tussen Brussel en Den Haag. De analyse die wij hieronder in onderdeel 2 maken brengt een aantal inzichten op dit punt.

2 Hoge Raad NL, arrest 30 maart 2001, [nr 9009 \(R97/164HR\)](#). In casu was de vraag of, wanneer een merk door een rechterlijke instantie is nietigverklaard, het Bureau al dan niet kon volstaan dit vonnis in te roepen om een nieuw depot te weigeren.

3 Cass., 22 december 2000, [C.00.0135.N](#), Zaak Belgacom. De vraag had betrekking op de toewijzing van een kleurmerk.

4 HvJEG, 6 mei 2003, [C 104/01 \(R97/823\)](#), Zaak Libertel. Het ging wederom om een kleurmerk, maar terwijl de weigering van het turquoiseblauw van Belgacom door het Belgische Hof van Cassatie werd afgekeurd, werd de weigering van het oranje van LIBERTEL, gedeponeerd voor dezelfde warenklassen, door het HvJEG geautoriseerd.

Wat er ook van zij, dit gebrek aan uniformiteit in de rechtspraak is op zich storend en ongewenst. Het is zeker niet wenselijk dat deposanten in het Benelux gebied te maken krijgen met totaal uiteenlopende uitspraken inzake weigering op absolute gronden. De duurzaamheid en de geloofwaardigheid van het Benelux merkensysteem zijn onder meer afhankelijk van de betrouwbaarheid van het rechterlijk systeem dat er « controle » op uitoefent: immers, de onderliggende gedachte voor de oprichting van een Beneluxhof was dat de in de Benelux op wetgevend en uitvoerend vlak bereikte eenmaking in gevaar dreigde te komen indien de rechtspraak zich in de drie landen op verschillende wijze zou ontwikkelen.

1.04. Of het al dan niet een gevolg is van deze discrepantie, tegelijkertijd wordt een ware inflatie van het aantal bij het Hof van Beroep te Brussel ingediende beroepen waargenomen. Terwijl men in Nederland 1 beroep telt voor 4.131 depots, komt men in België aan 1 beroep voor 822 depots! Men kan niet aan de gedachte ontkomen dat sprake is van een samenhang tussen de verbazend gunstige rechtspraak in België en het groeiend aantal beroepen in dit rechtsgebied tegen de beslissingen van het Bureau. Dit geldt des te meer omdat recent bepaalde zaken die « normaal gesproken » aan het Nederlandse Hof hadden moeten worden voorgelegd, als gevolg van eigenaardige kunstgrepen ⁽⁵⁾ naar het Hof van Beroep te Brussel werden geleid; het staat buiten twijfel dat de reputatie van een liberalere rechtspraak in Brussel snel onder de gebruikers de ronde heeft gedaan. Deze vorm van « forum shopping » is zeker niet gewenst.

1.05. Daarnaast leidt dit gebrek aan eenvormigheid in de rechtspraak uiteraard tot een grote rechtsonzekerheid. Hierbij zij erop gewezen dat jurisprudentie een belangrijke rechtsbron op het gebied van de intellectuele eigendom is. De volatiliteit van rechterlijke uitspraken is dus een bron van grote rechtsonzekerheid doordat het steeds moeilijker - zo niet onmogelijk - wordt tendensen en leringen in de rechtspraak te ontwaren. Deze situatie is onaanvaardbaar zowel voor het Bureau – waarvan de beslissingen steeds vaker ter discussie worden gesteld – als voor de gebruikers – voor wie de praktijk van het Bureau als verward en inconsistent zou kunnen overkomen. Deze rechtsonzekerheid is dus zowel voor het Bureau als voor deposanten schadelijk.

Overigens is uit het oogpunt van gebruikers onaanvaardbaar dat de uitkomst van een inschrijvingsaanvraag verschilt naar de plaats waar het beroep wordt ingediend. Dit zou betekenen dat de criteria die voor de erkenning van exclusieve rechten op een bepaald merk gehanteerd worden niet dezelfde zijn in Brussel en in Den Haag. En wat moet je de deposant uitleggen die ter ondersteuning van zijn beroep de jurisprudentiebeslissingen van het Hof van Beroep te Brussel inroept? Hoe kan je aannemelijk maken dat die beslissingen in werkelijkheid niet ter staving van zijn beroep kunnen dienen, omdat ze in strijd zijn met de unanieme rechtspraak van het Gerechtshof te Den Haag, de Hoven van Cassatie in België en Nederland en het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen?

5 Zoals de aanwijzing *in extremis* van een in België gevestigde gemachtigde.

1.06. Tot slot wordt gewezen op een niet te verwaarlozen kostenaspect. Elk beroep dat in België tegen een beslissing van het Bureau wordt ingediend betekent aanzienlijke kosten voor het verweer, waarbij nog rekening moet worden gehouden met de noodzaak een cassatieberoep in te stellen. In totaal is dat een jaarlijks bedrag van enkele tienduizenden euro's die door het Bureau wordt besteed aan advocatenkosten – terwijl het Bureau in Den Haag zelf zijn beslissingen voor het Gerechtshof verdedigt. Deze situatie is dus fundamenteel onrechtvaardig, nu het uiteindelijk de gebruikers in de hele Benelux zijn die deze lasten moeten dragen.

1.07. Samenvattend gaat het plan om het Benelux-Gerechtshof bevoegd te verklaren voor deze rechtsgang hoofdzakelijk uit van de zorg om rechtszekerheid, door de eenvormige toepassing van het recht zeker te stellen en dus ook een minimum aan voorspelbaarheid van de uitkomsten voor het Bureau en voor deposanten. Het streven naar eenvormige jurisprudentie gaat uiteraard ook uit van een zorg om goede rechtsbedeling. Subsidiair hebben wij ook onderstreept hoe zwaar deze uiteenlopende rechtspraak ook op de begroting van het Bureau weegt.

Daarnaast biedt het toekennen van deze bevoegdheid aan het Benelux-Gerechtshof andere voordelen, waaronder te vermelden valt:

- de mogelijkheid om in de toekomst de openstelling van beroepen tegen elke beslissing van het Bureau met een juridische consequentie voor deposanten in overweging te nemen;
- de mogelijkheid om het Bureau, aansluitend hierop, de nodige bevoegdheid toe te kenen om buiten een geschil het oordeel van het Benelux-Gerechtshof bij wege van advies te vragen.

1.08. Zoals wij in het begin stelden, is weliswaar al een politiek principebesluit genomen bij het schrijven van dit document. Dit neemt echter niet weg dat bepaalde zaken nog onduidelijk zijn, onder meer over de wijze waarop die bevoegdheden zullen worden overgedragen en het tijdsplan voor de te ondernemen wetswijzigingen. Het Bureau kan natuurlijk niet genoeg aandringen, gezien de groeiende moeilijkheden die op het vlak van de uiteenlopende jurisprudentie te Brussel en Den Haag ondervonden worden, op bijzondere spoed bij dit dossier.

2 Vergelijking van de nationale procedures

2.01. Voor een goed begrip van de huidige stand van zaken – meer bepaald de onaanvaardbare discrepantie tussen de rechtspraak in Brussel en Den Haag – is het vereist de situatie bij beide rechtscolleges van dichterbij te bekijken om te trachten de mogelijke oorzaken van hun verschillen in kaart te brengen.

➤ *De gevallen die aan de appèlrechters worden voorgelegd*

2.02. Als men naar de beroepen tegen weigeringsbeslissingen op absolute gronden die door de Belgische en Nederlandse rechtscolleges beslecht worden kijkt, dan is er geen opmerkelijk verschil vast te stellen in de aard van de geschillen die beide hoven worden voorgelegd. Het zijn:

- bijna altijd zaken waarin het merk wegens het beschrijvend karakter ervan (vaak in de Engelse taal) is geweigerd en/of wegens een gemis aan onderscheidend vermogen;
- in het merendeel woordmerken (woord of woordcombinatie); ook ziet men een gering aantal gevallen van vorm- of kleurmerken;
- bijna altijd gevallen die via een gemachtigde aan het Bureau zijn voorgelegd.

➤ *De samenstelling van het Hof*

2.03. In beide gevallen gaat het om kamers met drie rechters (plus een griffier). In Brussel noch in Den Haag wordt de samenstelling van de kamer geacht te veranderen: het zijn dus in principe altijd dezelfde rechters die in de zaken tegen het Bureau zitting hebben ⁽⁶⁾.

In Den Haag is de kamer sterk gespecialiseerd in de intellectuele eigendom; ze neemt ook kennis van de geschillen over gemeenschapsmodellen en –merken en over octrooien. In Brussel daarentegen zijn de bevoegdheden van de kamer beduidend breder, aangezien ze onder meer kennis neemt van geschillen in administratieve zaken of het vennootschappenrecht.

➤ *Het verloop van de procedure*

2.04. Voor beide hoven worden partijen verzocht hun middelen schriftelijk uit te wisselen (conclusies). Het tijdschema voor de uitwisseling van conclusies is echter duidelijk sneller in Den Haag waar in het algemeen één enkele set conclusies wordt opgesteld, binnen een relatief korte termijn (vaak 4 weken na de indiening van het verzoekschrift voor de eerste conclusies). In Brussel kan de uitwisseling van conclusies 1 tot 2 jaar duren (aanvullende conclusie, samenvattende conclusie,...), in bepaalde gevallen (maar het gebeurt niet systematisch) middels een door het Hof vastgelegde kalender.

2.05. In Den Haag wordt de pleitzitting enkele maanden na de inleiding van de procedure vastgesteld. In Brussel echter ligt de eerste pleitdatum soms meer dan een jaar na de laatste geschreven conclusies, afhankelijk van de beschikbaarheden op de rol. Hoewel er een verbetering in de termijnen bij het Hof van Beroep te Brussel lijkt op te treden, blijven ze toch langer dan in Den Haag.

De pleidooien zijn beduidend korter in Den Haag (in beginsel een halfuur per zaak, op basis van geschriften) ⁽⁷⁾; in Brussel krijgt elke partij meestal anderhalf uur toegekend voor het pleidooi.

⁶ Althans steeds dezelfde kamervoorzitters, namelijk mevrouw Fasseur in Den Haag en de heer Blondeel in Brussel.

⁷ Zelfs is het in een gering aantal gevallen in Den Haag gebeurd dat de zaak niet werd bepleit, omdat partijen het aan de rechter overlieten op basis van hun procedur stukken.

In Den Haag pleit het Bureau « in eigen persoon », d.w.z. vertegenwoordigd door een van zijn medewerkers (juristen). In Brussel wordt het Bureau door zijn advocaten (kantoor Stibbe) vertegenwoordigd, die in het merkenrecht gespecialiseerd zijn.

2.06. Daarnaast is het zinvol te verwijzen naar de redenen die ten aanzien van de procedureregels ten grondslag lagen aan de keuze van de Beneluxwetgever bij de invoering van de weigering op absolute gronden en de rechtsmiddelen hiertegen. Dat procedures bij verzoekschrift kunnen worden ingeleid had in werkelijkheid te maken met de wens om snelle, eenvoudige en weinig kostbare methodes centraal te stellen. Men kan zich afvragen wat er van die doelstelling overblijft in het licht van de huidige procedures, waarvan de duur en de kosten in België en in Luxemburg moeilijk verenigbaar zijn met de ambities van de wetgever ...

2.07. In totaal verschilt de lengte van de procedures in Brussel en Den Haag uiteraard in belangrijke mate. Als men de dossiers waarin een beslissing sinds 1 januari 2005 is genomen onderzoekt ⁽⁸⁾, en men de gemiddelde duur van de procedure tussen de indiening van het inleidend verzoekschrift en de uitspraak van het arrest berekent, dan komt men op de volgende cijfers:

Hof van Beroep te Brussel: 967 dagen (32,2 maanden)	(gemiddeld op 20 gewezen uitspraken)
Gerechtshof te Den Haag: 320 dagen (10,7 maanden)	(gemiddeld op 14 gewezen uitspraken)

Het blijkt dus overduidelijk dat de Nederlandse procedure een veel snellere afhandeling van de dossiers mogelijk maakt. Gebruikers zijn als eerste gebaat bij die snelheid, aangezien zij zo vroeg mogelijk inzicht krijgen in de geldigheid van hun merken. Nu thans (niet langer door het depot doch) door de inschrijving het merkrecht verkregen wordt, kan een verlenging van de procedures alleen maar schadelijk zijn voor de gebruikers.

➤ *De gewezen beslissingen*

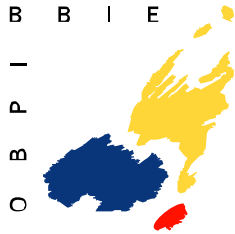
2.08. De beslissing wordt in principe op een vaste datum gewezen bij beide rechtscolleges, binnen een termijn die van enkele weken tot enkele maanden kan gaan.

De praktijk om (het Beneluxhof danwel het Hof van Justitie EG) een prejudiciële vraag te stellen vindt men zowel bij het ene als bij het andere rechtscollege terug (gemiddeld iets minder dan een geval op 5).

2.09. Per slot van rekening zijn de cijfergegevens zoals hierboven aangegeven indrukwekkend. Als men de sinds 1 januari 2005 genomen beslissingen bekijkt, dan tonen de cijfers een duidelijk verschil aan in de wijze waarop de geschillen door beide hoven worden beslecht: terwijl in Den Haag het Bureau alle beroepen zonder uitzondering wint, wint het in Brussel amper 25%! Er is geen noemenswaardig verschil tussen de cijfers van de Nederlandstalige kamer en die van de Franstalige kamer van het Hof van Beroep te Brussel (vanuit de zorg de achterstand proberen in te halen zijn beide kamers overigens sinds kort samengevoegd).

⁸ Afgezien van de dossiers waarin een prejudiciële vraag is gesteld of een cassatieberoep is ingesteld.

➤ *Leringen*

2.10. Het is uiterst delicaat om, enkel op basis van bovenstaande objectieve beschouwingen, te proberen uit te leggen waarom de jurisprudentie tussen Brussel en Den Haag uiteenloopt. De essentiële verschillen die genoemd zijn (verloop van de procedure, mate van specialisme van de kamers, enz.) zijn niet voldoende om te verklaren dat de uitkomsten van het rechterlijk werk zo opmerkelijk uiteenlopen.

Wellicht moet hieruit worden afgeleid dat de eenmaking van het recht inzake intellectuele eigendom die tussen de drie Beneluxlanden tot stand is gekomen pas volwaardig en volledig haar beslag zal krijgen met het eenmakingsproces door een gemeenschappelijk rechtscollege, dat een afspiegeling zou kunnen zijn van alle tradities en rechtsculturen in de Benelux.

2.11. Uit deze korte analyse van de nationale procedures kan men ook afleiden dat een reëel alternatief om het probleem van die uiteenlopende rechtspraak op te lossen ontbreekt. Het samenbrengen van beroepen binnen één enkel rechtscollege lijkt wel degelijk de enige echte oplossing te zijn. En ten aanzien van de keuze van dat enige rechtscollege komt men onvermijdelijk tot de evidentie van de voorgestelde oplossing: volgens de bewoordingen zelf van artikel 1 van het Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof is het Hof specifiek belast met de taak de gelijkheid te bevorderen bij de toepassing van de aan de Beneluxlanden gemeenschappelijke rechtsregels ⁽⁹⁾. Dit is het geval bij het merken- en het tekeningen of modellenrecht. Ook is dit het geval, sinds 1996, bij de weigeringsbeslissingen op absolute gronden en, sinds 2004, bij de oppositiebeslissingen. Volgens de door de Beneluxwetgever zelf uitgedrukte wens valt de eenmaking van die rechtsregels binnen de taak van het Hof.

Bovendien neemt het Hof nu al kennis van de prejudiciële vragen die door een nationaal rechtscollege in het kader van een merkenrechtelijk of modellenrechtelijk geschil gesteld kunnen worden. Het staat dan ook buiten twijfel dat de op dit punt opgebouwde expertise voor het Hof zeer nuttig zal blijken bij de uitoefening van zijn nieuwe bevoegdheden.

Hierbij zij overigens aangetekend dat de belanghebbende kringen in België, Luxemburg en Nederland altijd waardering hebben uitgesproken over de kwaliteit van de rechtspraak van het Benelux-Gerechtshof. De zorgvuldigheid en omzichtigheid waarmee het zijn uitspraken tot stand brengt behoeft geen betoog meer. De uitspraken zijn gezaghebbend, soms zelfs over de Beneluxgrenzen heen ⁽¹⁰⁾.

9 De gedachte vindt men al terug in de enige considerans in de aanhef van het Verdrag: « *Overwegende dat de eenheid bij de toepassing der rechtsregels die België, Luxemburg en Nederland gemeenschappelijk hebben bevorderd dient te worden* ».

10 Zie bijvoorbeeld hierover J.H. SPOOR, « Europese jurisprudentie vanuit Benelux-perspectief », *BMM Bulletin*, 2005/1, 16-20.

3 Opportuiniteitsonderzoek – Vergelijking met andere rechtsorden

3.01. De situatie die Benelux ten aanzien van de rechterlijke organisatie op het gebied van het merkenrecht kent, kan in bepaalde opzichten doen denken aan of vergeleken worden met de situatie die men binnen andere, supranationale of nationale rechtsorden aantreft.

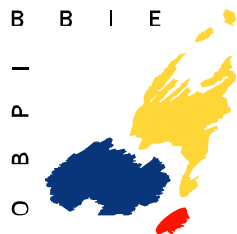
3.02. In de eerste plaats geldt dit voor de Europese Unie: in het kader van een gemeenschappelijke rechtsorde, met eigen instellingen, heeft de wetgever de regelgeving afgestemd en één enkele titel in het leven geroepen (het gemeenschapsmerk). Echter, in tegenstelling tot wat in Beneluxverband gebeurde, heeft de Europese wetgever het al bij de aanvang nodig geacht de bevoegdheid tot kennisneming van beroepen tegen beslissingen van het Bureau bij het « gemeenschappelijke » Hof van Justitie onder te brengen. Het lijkt ons interessant kort terug te gaan naar deze overeenstemming die tussen lidstaten bereikt kon worden om de beroepsbevoegdheid aan een enkel en gemeenschappelijk rechtcollege toe te kennen.

3.03. In het Verdrag van Rome van 1957 gaf artikel 173 een opsomming van de instellingen waarvan de handelingen op hun wettigheid door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen worden nagegaan; de lijst was natuurlijk beperkt. Toentertijd betrof het alleen de handelingen van de Raad en de Commissie, voor zover het geen aanbevelingen of adviezen betreft. De lijst werd daarna uitgebreid tot de handelingen van het Europees Parlement en de Raad gezamenlijk, de handelingen van de Raad, van de Commissie en van de Europese Centrale Bank, voor zover het geen aanbevelingen of adviezen betreft, en van de handelingen van het Europees Parlement die beogen rechtsgevolgen ten aanzien van derden te hebben (artikel 230 EG).

In de laatste geconsolideerde versie van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie neemt artikel 263 hoofdzakelijk het vorige artikel 230 over, maar het wordt als volgt aangevuld: « *[Het Hof] gaat ook de wettigheid na van de handelingen van de organen of instanties van de Unie waarmee rechtsgevolgen ten aanzien van derden worden beoogd.* ».

3.04. De optie die in Verordening 40/94 op het Gemeenschapsmerk is genomen doet geen afbreuk aan voormelde bepaling. Volgens artikel 63 van de Verordening kan bij het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen beroep worden ingesteld door partijen in de procedure voor de kamer van beroep van het BHIM voor zover zij door de beslissing van deze kamer in het ongelijk zijn gesteld. Dit artikel voegt het BHIM niet toe aan de lijst van de in het Verdrag opgesomde instellingen, het voert een eigen rechtsgang bij het Hof in. De logica was dus een beroep bij een gemeenschappelijk rechtcollege centraal te stellen, dat geacht wordt het werk van de gemeenschapswetgever te verfijnen. Immers, het ware zinloos geweest het materiële recht af te stemmen maar de controle op de juiste toepassing ervan over te laten aan nationale rechtscolleges. De wetgever was zich ook bewust van de omvang van de uitleggingstaak die hij aan de rechter liet en van de risico's voor de consistentie van het systeem bij uiteenlopende visies op het recht binnen de gemeenschappelijke rechtsorde.

3.05. Een andere interessante vergelijking kan worden gemaakt, *mutatis mutandis*, met het octrooisysteem.

De Raad van de Europese Unie werkt momenteel aan de uitwerking van een tekst tot oprichting van een apart hof dat bevoegd zou worden voor alle geschillen betreffende de geldigheid van en de inbreuken op gemeenschapsoctrooien en Europese octrooien ⁽¹¹⁾.

3.06. Bij de consideransen wijst de Raad erop hoezeer de markt versnipperd is en belangrijke verschillen tussen nationale gerechtelijke systemen afbreuk doen aan innovatie en in het bijzonder het midden- en kleinbedrijf. Door de instelling van dit uitsluitend bevoegde rechtscollege streeft de Unie er dus naar de toepasbaarheid van octrooien te verbeteren en de rechtszekerheid te versterken.

In dit plan is het Hof een instelling met rechtspersoonlijkheid, samengesteld uit een Gerecht van Eerste Aanleg, een Hof van Beroep en een register. Het moet zijn eigen Statuut en Reglement op de procesvoering vaststellen, met inachtneming onder meer van de regels op het taalgebruik. Hierbij wordt nog opgemerkt dat het plan ook voorziet in overgangsbepalingen waarbij de nationale rechtscolleges nog (voor een periode van 7 jaar!) naast het Hof bevoegd blijven.

Commentatoren onderstrepen dat dit plan voor een uniek rechtsprekend stelsel een noodzaak is in die zin dat hiermee tegenstrijdige uitspraken vermeden worden en de voorspelbaarheid voor de economische actoren verbeterd wordt. En dat hiermee ook concurrentie tussen rechtscolleges en « forum shopping » vermeden worden. Hierdoor wordt dus een verdere eenmaking van het octrooirecht mogelijk gemaakt ⁽¹²⁾.

3.07. Het is uiteraard nog te vroeg om te zeggen hoe de uiteindelijk goedgekeurde tekst eruit zal zien. Dit neemt niet weg dat het proces op gang is gekomen. En de Europese aanpak op dit punt – en vooral de onderliggende motivatie van rechtzekerheid – kan alleen maar de problemen die we thans ondervinden op Benelux niveau in herinnering brengen.

3.08. Een derde en laatste vergelijking komt ons opportuniteitsonderzoek stofferen. Hierbij gaat het – hoe verbazend wellicht ook – om een nationale rechtsorde: Frankrijk.

Het Institut National de la Propriété Industrielle (INPI) is gedwongen het probleem van een steeds meer inconsistente rechtspraak aan te pakken en heeft sinds kort de wens naar voren gebracht om de regels in verband met de beroepen tegen de beslissingen van het Bureau te herzien. Discrepanties worden met name vastgesteld wanneer men de beslissingen van het Cour d'appel de Paris vergelijkt met die van de provinciegerechten; mede omwille van een sterk wisselende mate van specialisatie bevatten de uitspraken oplossingen die onderling weinig verenigbaar zijn. Omdat het Franse Bureau zowel voor octrooien als voor merken bevoegd is, stelt het probleem zich op beide niveaus.

11 Zie European Union Patent Court – Draft Agreement, DG C1, 9124/08, mei 2008.

12 Zie bijvoorbeeld P. FOMBEUR, « Cour européenne des brevets: quelles perspectives? quelles attentes? », Colloquium 21 november 2008, CNCPi.

3.09. Met betrekking tot octrooien wil het INPI alle provinciebevoegdheden eenvoudigweg afschaffen en alleen bij het Cour d'appel de Paris alle beroepen die tegen beslissingen van de Directeur-generaal van het Bureau ingesteld worden samenbrengen. Dit plan zou kennelijk in de loop van het eerste halfjaar 2009 doorgang moeten vinden. Het betreft uiteraard een grondige verandering waarbij teruggekeerd wordt naar een sterke centralisatie. De uitdaging berust juist op de zeer hoge mate van specialisatie van de betrokken kamer binnen het rechtscollege van het Île-de-France.

3.10. Op het niveau van de merken is het plan wat minder ambitieus, wellicht rekening houdend met de omvang van de geschillen. Het INPI zou het aantal bevoegde rechtscolleges ter zake sterk willen verminderen en alle beroepen tegen beslissingen van het Bureau bij 10 gerechten samenbrengen die voor het hele Franse grondgebied bevoegd zouden worden. Het Franse Bureau heeft kennelijk een optimistische kijk op de kansen om deze hervorming door te drukken, die eigenlijk een onderdeel is van het plan tot herziening van de rechterlijke organisatie.

3.11. Hierbij valt op dat binnen eenzelfde (mono)nationale rechtsorde de problematiek van consistentie en uniformiteit in de rechtspraak de overheid ertoe brengt de regels van het rechtssysteem te heroverwegen. Hierin moet men ook ongetwijfeld voor de zoveelste keer een bevestiging zien van het belang van rechtspraak als rechtsbron op dit gebied.

3.12. De oplossing waar Frankrijk naartoe wil doet ons overigens denken aan de oplossing waarvoor in Duitsland is gekozen voor de behandeling van beroepen tegen beslissingen van het Bureau. De beroepen tegen beslissingen van het Deutsches Patent- und Markenamt, de officiële IE instantie in Duitsland, worden centraal in behandeling genomen bij één enkel bevoegd gerecht, het Bundespatentgericht; dat is een federaal Hof, bevoegd voor het hele Duitse grondgebied. Dit gerecht beschikt over niet minder dan 117 rechters, gespecialiseerd in intellectuele eigendom, onder wie 58 vakrechters die door het Hof bij octrooizaken worden ingeschakeld ⁽¹³⁾.

4 Omvang van de wijziging

4.01. Het plan strekt er dus toe bij het Benelux-Gerechtshof zowel de beroepen als de cassatieberoepen ten aanzien van beslissingen van het Bureau onder te brengen. Daarbij moeten twee zaken verduidelijkt worden.

4.02. Enerzijds, wat de soort beroepen betreft: het gaat er om eenzelfde rechtscollege bevoegd te verklaren voor zowel de vernietiging van beslissingen als cassatie hiertegen. Het is belangrijk om in gedachten te houden dat, aangezien cassatieberoep slechts mogelijk is op basis van middelen in rechte (en niet in feite), toewijzing van het verzoek dus niet leidt tot een nieuwe beslissing over de inhoud van de zaak, maar dat het geschil wordt doorverwezen naar een andere feitenrechter.

¹³ Uit het oogpunt van gebruikers bleek de deelname van de vakrechters aan de procedures voor het Hof zeer nuttig te zijn: ze garandeert de nodige technische expertise om de feiten op een hoog technisch niveau te belichten, binnen een redelijke termijn. Inzake octrooien behandelen de technische kamers van beroep gemiddeld 1000 beroepen en de kamers voor nietigverklaring rond 250 vorderingen per jaar.

4.03. Anderzijds, wat de soort beslissingen betreft: men ziet uiteraard slechts op beslissingen van het Bureau die in individuele gevallen genomen zijn, binnen de hem opgedragen wettelijke taken en die rechtsgevolgen hebben voor gebruikers. Hiervan worden onder meer de beslissingen van interne organisatie uitgesloten, de besluiten van de Raad van Bestuur of de « tussenbeslissingen » van het Bureau ⁽¹⁴⁾.

In dit verband speelt het beginsel van immuniteit van de beslissingen van het Bureau uiteraard een rol. Overeenkomstig dit beginsel geniet de Benelux Organisatie voor de Intellectuele Eigendom immuniteit van rechtsmacht en executie in het kader van haar officiële werkzaamheden, tenzij ze hiervan uitdrukkelijk afstand heeft gedaan ⁽¹⁵⁾. Hieruit moet afgeleid worden dat beroepen tegen beslissingen van het Bureau alleen openstaan wanneer een bepaling hierin uitdrukkelijk voorziet: bij gebreke aan een bepaling is geen enkel beroep mogelijk.

In het verleden is de vraag gerezen van beroepen tegen beslissingen van het Bureau ten aanzien waarvan dit laatste niet expliciet van zijn immuniteit afstand heeft gedaan. Nederlandse rechtbanken onder meer hebben reeds aanvaard zulke beslissingen te toetsen door zich te begeven op het terrein van een vordering voor aansprakelijkheid uit onrechtmatige daad ⁽¹⁶⁾. Rekening houdend met het Protocol over de voorrechten en immuniteiten van de Benelux Organisatie voor de Intellectuele Eigendom zou een dergelijk geval zich in de toekomst toch niet meer kunnen voordoen ⁽¹⁷⁾.

14 Zoals de afsluiting van de informatieve fase in een oppositieprocedure, beslissing waarbij het Bureau van oordeel is dat de zaak gereed is en het voldoende elementen bezit om het geschil te beslechten.

15 Artikel 3.1, a) Protocol over de voorrechten en immuniteiten van de Benelux Organisatie voor de Intellectuele Eigendom. Twee andere uitzonderingen staan in hetzelfde artikel vermeld, sub b) (een door derden ingediende rechtsvordering betreffende personen of goederen, voor zover die rechtsvordering niet rechtstreeks samenhangt met het officiële functioneren van de Organisatie) en sub c) (schade uit een verkeersongeval veroorzaakt door een motorvoertuig).

16 Zie zaak MICROVAC, BenGH, A/85/1, arrest 25 september 1986.

17 Zie ook conclusie A-G Leclercq d.d. 17 november 2008 bij BenGH zaak A 2008/1 (b9 7313).

Thans worden twee soorten beslissingen uitdrukkelijk betrokken door de rechtsmiddelen gegrond op de toetsing *a priori* op rechtmatigheid en geldigheid van merken: de toetsing op absolute gronden (weigeringsbeslissingen) en de toetsing op relatieve gronden (oppositiebeslissingen). Op termijn zou de toetsing *a posteriori* van geregistreerde tekens mogelijksterwijs ook hieronder kunnen vallen, d.w.z. de beslissingen die in nietigheidsprocedures genomen worden ⁽¹⁸⁾. Verder lijkt het aangewezen om van de gelegenheid gebruik te maken om de mogelijkheid van beroep te introduceren tegen alle beslissingen van het Bureau waarvoor dat momenteel niet is voorzien, zoals het buiten behandeling laten van bijvoorbeeld een depot, vernieuwing of oppositie, de aantekening (of weigering daarvan) van wijzigingen in het register etc. Hiermee zou een lacune, die in feite reeds onder de eenvormige Beneluxwetten bestond maar die door de aan de Organisatie toegekende immuniteit mogelijk wordt versterkt, kunnen worden weggenomen. Hierbij wordt aangetekend dat uit een oogpunt van helderheid en consistentie het plan natuurlijk zowel op merken als op tekeningen of modellen betrekking heeft ⁽¹⁹⁾.

4.04. Praktisch gezien blijft de omvang aan geschillen ter zake redelijk beperkt. Wat het aantal zaken betreft, telt men ongeveer een twintigtal beroepen per jaar, hoofdzakelijk verdeeld tussen Brussel en Den Haag; het aantal tot nu toe in Luxemburg ingediende zaken is marginaal. Slechts acht zaken kwamen in cassatie terecht.

De beroepen worden in het merendeel in het Nederlands ingediend, conform de constellatie in de Benelux.

4.05. Uit een oogpunt van wetgeving leidt de overdracht van de bevoegdheid voor beroepen tegen beslissingen van het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom naar het Benelux-Gerechtshof tot aanpassingen op tenminste drie niveaus:

- in het Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof
- in het Reglement op de procesvoering van het Benelux-Gerechtshof
- in het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom, alsook in het Uitvoeringsreglement ervan

De trajecten voor deze plannen tot wetswijzigingen zijn uiteraard afzonderlijk en in belangrijke mate verschillend. In tegenstelling tot het Verdrag van 31 maart 1965, is het bij het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom aan het Bureau om een ontwerp aan de COREMO voor te leggen, het advies van de Beneluxraad voor de Intellectuele Eigendom te vragen en daarna het groene licht van zijn Raad van Bestuur te krijgen; de werkgroep PIC zal vervolgens de ontwerp tekst ter goedkeuring aan de nationale parlementen voorleggen ⁽²⁰⁾.

18 Zoals in een afzonderlijk document toegelicht wordt, is het ook de bedoeling om een administratieve procedure tot nietigverklaring in te voeren. Logischerwijze zouden de beroepen tegen die beslissingen van het Bureau uiteraard ook onder de materiële bevoegdheid van het Benelux-Gerechtshof moeten vallen.

19 Dit tweede aspect is uiteraard duidelijk beperkter qua praktisch belang: de laatste gevallen van beroepen tegen beslissingen van het Bureau ter zake dateren nog van de toenmalige eenvormige Beneluxwet inzake tekeningen of modellen...

20 De goedkeuringsprocedure wordt met name beschreven in art. 1.7, 2, BVIE.

4.06. Met betrekking tot het Verdrag van 31 maart 1965 zullen de aanpassingen voornamelijk betrekking hebben op:

- a. de oprichting van nieuwe rechtsprekende kamers (hoofdstuk III van het Verdrag): de aanpassingen betreffen de bevoegdheid tot vernietiging en cassatie van beslissingen van het Bureau. Deze bevoegdheid moet ruim geregeld worden, met inbegrip niet alleen van de bestaande procedures inzake weigering op absolute gronden en oppositie, maar ook in algemene zin van elke beslissing die het Bureau in het kader van zijn toekomstige wettelijke taken ten aanzien van gebruikers zal nemen.
- b. De invoering van nieuwe regels op de werkwijze en de procesvoering (hoofdstuk II en IV van het Verdrag): de bedoeling is het Beneluxhof bevoegd te verklaren voor zowel de hoger beroepen tegen beslissingen van het Bureau als voor de cassatieberoepen tegen uitspraken in hoger beroep. Dit vereist dus een aanpassing van de regels op de werkwijze en procesvoering van het Hof; het verdient wellicht aanbeveling kamers in eerste aanleg op te richten en het Hof in de huidige samenstelling aan te wijzen als cassatierechter.
- c. De uitbreiding van de regels voor de adviserende bevoegdheden (hoofdstuk IV van het Verdrag): het lijkt ons wenselijk aansluitend hierop de kwestie van de adviserende bevoegdheid (buiten geschillen) te bespreken die het Hof kan uitoefenen over vragen die in verband met rechtsvragen gesteld worden, waarvoor uitleg vereist is. Momenteel bestaat die mogelijkheid alleen voor de drie regeringen van de Benelux; het zou logisch en wenselijk zijn om de wijziging van het Verdrag te benutten om deze mogelijkheid ook open te stellen voor het Bureau (zie hierna onderdeel 6).

4.07. Met betrekking tot het Reglement op de procesvoering van het Hof moet men het voornamelijk aanpassen om hierin een nieuwe procedure voor de kamers in eerste aanleg op te nemen.

4.08. Met betrekking tot het Benelux-Verdrag inzake de intellectuele eigendom zullen de aanpassingen voornamelijk betrekking hebben op:

- Artikel 2.12 (beroep tegen weigering), 2.13 (internationale depots), 2.17 (beroep tegen oppositiebeslissing) en 2.28 (nietigheidsvorderingen van Openbaar Ministerie)
- Artikel 2.42 en 2.43 (collectieve merken)
- Artikel 3.13 (strijd met openbare orde en goede zeden, vordering Openbaar Ministerie)
- Artikel 3.23 (nietigheidsvordering door Openbaar Ministerie)
- Toevoeging van een algemene bepaling (logischerwijze op te nemen onder Titel IV) waarin rechtsmiddelen tegen andere eventuele beslissingen van het Bureau geregeld worden (zie hierboven paragraaf 4.03)
- Artikel 5.6 (overgangsbepaling)

Het lijkt nuttig om bij de wijziging van de bepalingen over de rechtsmiddelen tegen beslissingen van het Bureau, ook de bepalingen over het initiatiefrecht van het Openbaar Ministerie inzake de weigering van modeldepots aan te passen: deze bepalingen hadden een reden van bestaan toen het Benelux-Merkenbureau en het Benelux Bureau voor Tekeningen of Modellen geen rechtspersoonlijkheid hadden. Dit is vandaag niet meer het geval in het BVIE.

De eventuele aanpassingen die in het Uitvoeringsreglement vereist zijn lijken zeer miniem te zijn.

5 De lege ferenda: Organisatie van het Hof en procesvoering – overzicht

5.01. Het hier omschreven plan betekent natuurlijk ingrijpende wijzigingen in de organisatie van het Benelux-Gerechtshof, evenals een aanpassing van de regels op de procesvoering. Nu naar verluidt een ontwerp voor een nieuw Verdrag door het Hof zelf is opgesteld, volstaan we hier met enkele zeer algemene oriëntaties.

5.02. De bezetting van het Hof dat momenteel is samengesteld uit 9 rechters die gekozen worden uit de leden van het hoogste rechtscollege in elk der drie landen, zou onvoldoende zijn om de nieuw overgedragen bevoegdheden ter hand te nemen. Het gaat niet zozeer om de omvang – het aantal zaken is, zoals gezegd, nogal beperkt – als om de structuur zelf. In zoverre het Hof voor zowel hoger beroep als voor cassatie bevoegd zou worden, moet het voorzien worden van tenminste een voldoende aantal kamers om te vermijden dat dezelfde rechters zich tweemaal in dezelfde zaak moeten uitspreken.

Het Hof zou dus een nieuw Statuut moeten vaststellen, waardoor nieuwe leden in een breder verband kunnen worden benoemd. De nadruk moet natuurlijk komen liggen op de mate van specialisatie in de materies van intellectuele eigendom alsmede op het talenaspect.

Wellicht moet de griffie ook worden versterkt.

5.03. Het beginsel van kamers met drie rechters (een per land) lijkt te kunnen worden overgenomen, althans voor het hoger beroep. Het aantal kamers van beroep (d.w.z. waar het Hof in eerste aanleg zetelt) moet voldoende zijn om bij vernietiging van het eerste arrest, verwijzing mogelijk te maken naar een andere kamer dan die voor het eerst kennis nam van de zaak.

Het Hof zou zijn zetel in Brussel (ten kantore van het Secretariaat-Generaal Benelux) bewaren, maar zijn rechtsgebied vereist dan dat meer nadruk wordt gelegd op het gebruik van reizende kamers.

5.04. Met betrekking tot de procedure is het nodig een nieuw Reglement op de procesvoering vast te stellen.

Naar onze mening moet het principe van een bij verzoekschrift ingediend beroep gehandhaafd blijven. Om de procedures sneller en eenvoudiger te laten verlopen zou het Reglement in de mogelijkheid moeten voorzien van schriftelijke procedures. Eveneens zouden, ter voorkoming van overbelasting van de rol of achterstand, stipte termijnen opgelegd moeten worden voor het indienen van schriftelijke verweermiddelen.

Duidelijke regels zouden de proceduretaal bepalen (keuze van partijen, woonplaats van verzoeker ...). Het dictum van de door het Hof te wijzen arresten zou een kostenveroordeling moeten bevatten (gedingkosten).

5.05. Ten slotte is het zeker zinvol overgangsbepalingen te voorzien zodat de overdracht van bevoegdheden van de nationale rechtscolleges naar het supranationale gerecht op soepele en geleidelijke wijze plaatsvindt. Een overgangperiode van 3 jaar lijkt het minimum te zijn.

6 En marge : Artikel 10 van het BenGH Verdrag

6.01. Zoals we hierboven hebben aangegeven, rijst en marge van de discussie over de nieuwe bevoegdheden van het Benelux-Gerechtshof de vraag over de door dit Hof uitgeoefende adviserende bevoegdheid.

6.02. Artikel 10 van het Verdrag van 31 maart 1965 (enig artikel van Hoofdstuk IV, « *Adviezen* ») bepaalt in het eerste lid dat :

« Elk van de drie regeringen (het Hof kan) verzoeken bij wege van advies zijn oordeel te geven over de uitleg van een krachtens artikel 1 aangewezen rechtsregel. »

In het volgende lid wordt aangegeven dat het Hof hiervan kennisneemt door een bij de griffie neergelegd verzoek waarvan, met het oog op beschouwingen ter zake, een afschrift aan de beide andere regeringen wordt overgemaakt. Ook wordt voorzien in bekendmaking ervan in de officiële publicatiebladen van elk der drie landen.

Zodra de adviesprocedure voor het Hof hangende is kunnen partijen die betrokken mochten zijn bij een geding (rechtsgeding of arbitrage) waarbij dezelfde vraag aan de orde is, eveneens hun beschouwingen aan het Hof doen toekomen.

Voor de rest zal het Hof bij de uitoefening van zijn adviserende bevoegdheden de op de rechtspraak betrekking hebbende bepalingen van het Verdrag zoveel mogelijk tot richtsnoer nemen (d.w.z. art. 6 t/m 9).

6.03. Deze bevoegdheid van het Hof, die louter adviserend is en aan de Staten wordt voorbehouden, is bedacht voor gevallen buiten geschillen om. Ze heeft per definitie slechts betrekking op rechtstvragen, die twee hypothesen kunnen omvatten:

- de uitleg van een aan de drie Beneluxlanden gemeenschappelijke rechtsregel welke bij verdrag of een beschikking van het Comité van Ministers is aangewezen;
- de uitleg van een aan twee Beneluxlanden gemeenschappelijke rechtsregel en welke is aangewezen bij een tussen die twee landen in werking getreden verdrag, ondertekend door de drie Beneluxlanden.

6.04. Het minste dat kan worden gezegd is dat die adviserende bevoegdheid in de praktijk geen zeer rijk toepassingsgebied gevonden heeft: deze bepaling werd slechts éénmaal gebruikt. Op gemeenschappelijk verzoek van de Belgische, Luxemburgse en Nederlandse regering werd het Hof advies gevraagd over de uitleg van artikel 4 van de Overeenkomst van 11 april 1960 betreffende de verlegging van de personencontrole naar de buitengrenzen van het Beneluxgebied ⁽²¹⁾. In werkelijkheid is deze zaak doorgehaald zonder dat het Hof een advies uitbracht, omwille van prejudiciële vragen die vervolgens aan het Hof door de Nederlandse Raad van State werden voorgelegd.

6.05. Op dit ogenblik – en die situatie kende nauwelijks een ontwikkeling sinds de oprichting van het Benelux-Gerechtshof – hebben dus alleen de lidstaten van de Benelux de mogelijkheid het Hof te verzoeken om over een bepaalde kwestie een advies uit te brengen.

Oorspronkelijk was er niet aan gedacht om deze bevoegdheid aan het Benelux-Merkenbureau of het Benelux Bureau voor Tekeningen of Modellen toe te kennen: nu beide geen rechtspersoonlijkheid hadden, waren ze niet in staat het Hof om advies te vragen. Ze werden door de regeringen van de drie landen vertegenwoordigd. Overigens was het Benelux-Merkenbureau volgens de bewoordingen zelf van artikel 1 van het Benelux Verdrag inzake de Merken een « *voor de drie landen gemeenschappelijke dienst* »; het had dan ook geen zin om hem de bevoegdheid toe te kennen om het Hof om advies te vragen, los van de regeringen waaronder het ressorteerde.

De situatie is uiteraard totaal anders op dit ogenblik: het Bureau is een internationale organisatie, bij uitsluiting vertegenwoordigd door zijn Directeur-Generaal en het zou vreemd overkomen dat ze niet anders kan optreden dan via nationale regeringen, mocht ze het Hof een vraag van uitleg willen voorleggen.

6.06. Met de uitbreiding van de bevoegdheden van het Hof zoals die in dit document is geschetst, lijkt het aannemelijk dat het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom uiteindelijk de instelling wordt die het meest betrokken wordt door de uitspraken van het Hof. Dit geldt des te meer gelet op de huidige situatie waarin geen enkele nationale wet ter zake meer bestaat.

De jurisprudentie van het Hof zal een doorslaggevend effect hebben op het beleid en de praktijk van het Bureau op de meest essentiële aspecten: de toetsing *a priori* van de wettigheid en geldigheid van gedeponeerde merken (absolute en relatieve gronden) en zelfs op termijn de toetsing *a posteriori* op geregistreerde merken (nietigverklaring, zie subdocument 3). Bij de beoordeling van de beslissingen van het Bureau zal het Hof eigenlijk toezien op de manier waarop het BBIE het recht toepast – d.w.z. in casu het Benelux-verdrag inzake de intellectuele eigendom en zijn Uitvoeringsreglement.

In een dergelijke context lijkt het nuttig dat het Bureau zich rechtstreeks tot het Hof kan richten, buiten elk geschil om, om over een bepaalde rechtsvraag een advies te krijgen. In het verleden had die mogelijkheid trouwens zeer nuttig kunnen zijn voor het Bureau, bijvoorbeeld over de vraag of kleurcodes kunnen worden toegevoegd aan een merkinschrijving. Hierbij wordt erop gewezen dat in 5 zaken waarin het Bureau voor een rechtbank aansprakelijk werd gesteld op basis van de regels inzake onrechtmatige daad, er tenminste 3 zaken vermeden hadden kunnen worden indien het Bureau de bevoegdheid had gehad het Benelux-Gerechtshof om advies te vragen.

Conclusie

7.01. Ten aanzien van de wenselijkheid om het Benelux-Gerechtshof de bevoegdheid tot kennisneming van beroepen tegen de beslissingen van het Bureau over te dragen lijkt het ons dat hierover geen twijfel meer bestaat. De redenen zijn talrijk – van groot belang – zodat ze overtuigen van de noodzaak van deze overdracht en van de spoed om tot actie over te gaan.

Bij de vergelijking van de nationale procedures kwamen wij ook tot de conclusie dat het samenbrengen van de rechtsmiddelen binnen een enkel rechtscollege zich opdringt als een noodzakelijke (zelfs natuurlijke) aanvulling op de formele eenmaking die op wetgevend vlak tot stand is gekomen.

De vergelijking met andere rechtsorden (gemeenschapsmerk, octrooien, nationale systemen in Frankrijk en Duitsland) hebben bij ons die overtuiging nog versterkt.

7.02. We hebben het plan nader omschreven door de omvang van de door te voeren wetswijzigingen af te bakenen. Vervolgens hebben wij een aantal denksporen naar voren gebracht voor de verdere gedachtevorming, met betrekking tot zowel de organisatie van het Hof als tot de procedure zelf.

7.03. Ter afsluiting van deze oefening lijkt het ons dat het belangrijkste probleem dat vandaag overblijft van politieke en praktische aard is: hoe kunnen we ervoor zorgen dat de wetgevende procedure voor de totstandkoming van de aanvullende teksten voor het Benelux-Gerechtshof goed (en snel) verloopt?

Het initiatief moet van het Hof zelf uitgaan, maar er is ongetwijfeld ook nood aan een vaste politieke wil binnen onze regeringen om het plan vooruit te helpen en gestalte te geven.

We kunnen alleen maar hopen dat van zijn kant het Bureau op afdoende wijze zijn vastberadenheid ten opzichte van dit belangrijke plan heeft aangetoond ...